

CENTRUL PENTRU COMBATAREA CRIMELOR ECONOMICE ȘI CORUPȚIEI

ORDIN

privind aprobarea Ghidului activităților sau tranzacțiilor suspecte, care cad sub incidența Legii cu privire la prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului

nr. 118 din 20.11.2007

Monitorul Oficial nr.203-206/741 din 28.12.2007

* * *

În conformitate cu prevederile art.4, 6, 8 și 11 ale Legii nr.190-XVI din 26 iulie 2007 cu privire la prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2007, nr.141-145, art.597),

ORDON:

1. Se aprobă Ghidul activităților sau tranzacțiilor suspecte (se anexează).
2. În cazul apariției de noi tehnologii, Serviciul prevenire și combaterea spălării banilor va înainta propuneri în vederea stabilirii altor criterii de determinare a activităților sau tranzacțiilor suspecte. Informația relevantă va fi plasată în rețeaua Internet, la adresa “www.cccec.md”.

2¹. Serviciul prevenire și combaterea spălării banilor va monitoriza și va elabora propuneri privind modificarea și completarea anexelor nr.1-5 la Ghidul activităților sau tranzacțiilor suspecte îndată ce vor fi identificați noi indici de suspiciune.

[Pct.2¹ introdus prin Ordinul CCCEC nr.114 din 22.08.2011, în vigoare 23.09.2011]

3. Interacțiunea cu entitățile raportoare, organele cu funcții de supraveghere a acestora îl exercită Serviciul prevenire și combaterea spălării banilor (dl Valeriu Sîrcu).

**DIRECTORUL CENTRULUI PENTRU COMBATAREA
CRIMELOR ECONOMICE ȘI CORUPȚIEI**

Valentin MEJINSCHI

Chișinău, 20 noiembrie 2007.

Nr.118.

APROBAT
Centrul pentru Combaterea Crimelor
Economice și Corupției al Republicii Moldova
Director _____ Valentin MEJINSCHI
Nr.118 din 20 noiembrie 2007

ÎNREGISTRAT
Ministerul Justiției
al Republicii Moldova
Ministru _____ Vitalie PÎRLOG
Nr. 526 din 14 decembrie 2007

Anexă
la ordinul Directorului Centrului
pentru Combaterea Crimelor
Economice și Corupției
nr.118 din 20 noiembrie 2007

Notă: În textul anexei sintagma “sucursală” se substituie cu sintagma “subdiviziune” conform Ordinul CCCEC nr.114 din 22.08.2011, în vigoare 23.09.2011

GHIDUL ACTIVITĂȚILOR SAU TRANZACȚIILOR SUSPECTE

Capitolul I DISPOZIȚII GENERALE

1. Prezentul Ghid este elaborat în conformitate cu standardele internaționale în domeniul prevenirii și combaterii spălării banilor și finanțării terorismului, prevederile Legii nr.190-XVI din 26 iulie 2007, în scopul stabilirii criteriilor și indicilor posibilelor activități sau tranzacții suspecte de spălare a banilor și finanțare a terorismului (în continuare - tranzacții suspecte).

2. Caracterul suspect al activităților sau tranzacțiilor decurge din modul neobișnuit în care se efectuează, raportat la activitățile curente și/sau obișnuite, criteriile de eficiență economică și practica bancară ale unei persoane fizice sau juridice. Tranzacțiile suspecte de finanțarea terorismului sînt stabilite în baza criteriilor subiective și obiective în conformitate cu recomandările naționale și internaționale în domeniu, precum și în baza listelor persoanelor și entităților implicate în activități teroriste, publicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, de către Serviciul de Informații și Securitate.

[Pct.2 completat prin Ordinul CCCEC nr.114 din 22.08.2011, în vigoare 23.09.2011]

2¹. Entitățile raportoare vor califica operațiunile și/sau tranzacțiile suspecte în baza normelor expuse în Ghid, și în baza criteriilor stabilite conform propriilor programe și politici aprobate.

[Pct.2¹ introdus prin Ordinul CCCEC nr.114 din 22.08.2011, în vigoare 23.09.2011]

2². Serviciul prevenirea și combaterea spălării banilor, ori de cîte ori va fi necesar va sesiza organele de supraveghere a entităților raportoare privind țările care nu dispun de norme contra spălării banilor și finanțării terorismului sau dispun de norme inadecvate în acest sens, în vederea luării măsurilor conform prevederilor art.10 alin.(2) și (3) al Legii 190-XVI din 26.07.2007 cu privire la prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului.

[Pct.2² introdus prin Ordinul CCCEC nr.114 din 22.08.2011, în vigoare 23.09.2011]

3. Suspiciunea privind activitățile sau tranzacțiile este personală și subiectivă, generînd lipsă de încredere în persoana sau persoanele care le realizează, îndoială în ceea ce privește corectitudinea, legalitatea faptelor sau onestitatea intențiilor acestora.

4. Informațiile privind tranzacțiile și alte activități suspecte, inclusiv operațiunile financiare efectuate în /din regiunea transnistreană sînt prezentate Serviciului prevenirea și combaterea spălării banilor în modul stabilit de legislație.

[Pct.4 în redacția Ordinului CCCEC nr.114 din 22.08.2011, în vigoare 23.09.2011]

Capitolul II

CRITERIILE ȘI INDICII TRANZACȚIILOR SUSPECTE ÎN DOMENIILE BANCAR, DE ECONOMII ȘI ÎMPRUMUT, DE MICROFINANȚARE, CREDIT IPOTECAR ȘI ACTIVITĂȚII BIROURILOR ISTORIILOR DE CREDIT

[Titlul cap.II în redacția Ordinului CCCEC nr.114 din 22.08.2011, în vigoare 23.09.2011]

5. Criteriile generale ale tranzacțiilor suspecte sînt:

1) refuzul nemotivat a clientului de a prezenta informația, care nu este prevăzută de actele legislative, dar care se solicită în conformitate cu uzanțele și practica bancară, precum și preocuparea excesivă a clientului asupra confidențialității operațiunilor pe care le efectuează;

2) ignorarea de către client a condițiilor mai favorabile de acordare a serviciilor (mărirea comisionului, rata pe depozite la vedere și depozite pe termen etc.), precum și oferirea de către client a unui comision prea înalt sau unui comision care inițial diferă de cel ce se încasează de obicei la acordarea unor asemenea servicii;

3) operațiunile clientului nu au un sens economic evident, nu corespund caracterului activităților clientului și nu au ca scop dirijarea lichidității sau asigurarea riscurilor;

4) existența unor cereri de efectuare a decontărilor nestandarde sau dificile, care diferă de la practica obișnuită folosită de client sau de la practica de piață;

5) graba nejustificată din partea clientului la efectuarea operațiunilor;

6) introducerea de către client în schema operațiunii, care a fost coordonată în prealabil, a unor modificări esențiale nemijlocit la începerea efectuării acesteia, îndeosebi referitoare la direcția mișcării banilor sau altor bunuri;

7) transmiterea de către client a unei însărcinări despre efectuarea operațiunii prin reprezentant (intermediar), dacă reprezentantul (intermediarul) efectuează însărcinarea clientului fără intrarea în contactul direct (personal) cu entitatea raportoare;

8) înregistrarea în contul clientului, în baza aceluiași temei, de la unul sau mai mulți contraagenți a sumelor bănești, care separat nu depășesc 500 mii de lei, însă în urma cumulării depășesc suma menționată, cu ulteriorul transfer al mijloacelor bănești la contul clientului, deschis în altă instituție financiară, sau utilizarea mijloacelor bănești pentru cumpărarea valutei străine, valorilor mobiliare și altor active de lichiditate înaltă;

9) divizarea intenționată a sumelor bănești, transferate de către client unuia sau mai multor contraagenți în baza aceluiași temei, cu condiția că în urma adunării sumelor transferate acestea depășesc 500 mii de lei achitați prin virament sau 100 mii lei în numerar;

10) lipsa informației despre client (despre persoana juridică, inclusiv despre instituția financiară), precum și imposibilitatea contactării clientului la adresa și telefonul indicat de acesta;

11) lipsa informației despre client la instituțiile financiare care îl deservește (sau l-au deservit);

12) dificultățile care apar la entitatea raportoare în procesul efectuării verificării informației prezentate de către client în conformitate cu cerințele stabilite de legislație, prezentarea de către client a unei informații care nu poate fi verificată sau verificarea căreia este foarte costisitoare;

13) imposibilitatea stabilirii contraagenților clientului, a numelui / denumirii plătitorului pentru operațiunile de înscriere în conturile curente a mijloacelor bănești;

14) lipsa unei eventuale legături între caracterul și tipul activității clientului cu serviciile după care apelează la entitatea raportoare.

[Pct.5 modificat prin Ordinul CCCEC nr.114 din 22.08.2011, în vigoare 23.09.2011]

6. Criteriile tranzacțiilor suspecte la efectuarea operațiunilor în numerar sau fără numerar:

1) deschiderea în timp de 30 de zile pe numele aceluiași client a câtorva depozite pe termen în sumă care nu depășește suma echivalentă de 500 mii de lei (în afara cazurilor când este cunoscut că clientul, reieșind din caracterul activității sale, regulat în timp de 30 de zile primește astfel de sume bănești), cu ulterioara trecere a sumelor bănești într-un singur cont după expirarea termenului depozitelor și (sau) ulteriorul transfer în altă entitate raportoare;

2) trecerea în contul clientului a unor plăți de la persoanele fizice în suma care depășește 500 mii de lei prin virament și/sau 100 mii de lei în numerar, inclusiv prin casa entității raportoare, în cazul când nu sînt operațiuni ordinare ale clientului;

3) trecerea mijloacelor bănești în contul clientului - persoanei juridice, pe care operațiunile nu s-au efectuat mai mult de șase luni sau au fost neesențiale pentru clientul dat, cu ulterioara scoatere de către client a acestor sume în numerar;

4) trecerea regulată în contul clientului a mijloacelor bănești în numerar, în urma vânzării entității raportoare sau încasarea cecurilor, emise în cadrul sistemelor internaționale de plată, care presupun ulteriorul accept, cu transferul toatei sume sau a părții majore din aceasta, chiar dacă suma este mai mică de 500 mii de lei, în decursul unei zile sau zilei următoare, pe contul clientului deschis în altă entitate raportoare sau în folosul unei persoane terțe, inclusiv nerezidentului;

5) transferul mijloacelor bănești pe un cont (depozit) anonim peste hotare și încasarea mijloacelor bănești din contul (depozitul) anonim din străinătate;

6) prezentarea regulată a cecurilor emise de către instituția financiară nerezidentă și andosate de către nerezident, la incaso, dacă caracterul respectiv al activității nu corespunde activității clientului;

7) majorarea neașteptată a soldului pe contul clientului, nelegată direct cu activitatea acestuia;

8) transferul mijloacelor bănești de pe contul clientului - persoanei juridice pe contul său deschis în altă instituție financiară, fără un motiv evident (spre exemplu, fără închiderea contului, nu în scopul achitării creditului, de la o altă instituție financiară, ratele egale sau mai joase la depozite sau condițiile de deservire egale sau mai rele într-o altă instituție raportoare), cu destinația plății "transferul mijloacelor proprii", cu excepția cazului când clientul transferă mijloacele financiare la contul său deschis în altă bancă;

9) utilizarea neregulată sau de o singură dată a contului de către client pentru încasarea mijloacelor bănești cu ulterioara scoatere a acestora în numerar în mai mare de 100 mii lei, cu ulterioara închidere a contului sau încetarea efectuării operațiunilor prin acesta.

[Pct.6 modificat prin Ordinul CCCEC nr.114 din 22.08.2011, în vigoare 23.09.2011]

7. Criteriile tranzacțiilor suspecte la efectuarea operațiunilor cu contractele de credit:

1) acordarea creditului sub asigurarea executării obligațiunii de întoarcere a acestuia în formă de plasare a mijloacelor bănești în moneda creditului sau altă monedă sau valorile mobiliare la purtător pe cont, deschis în entitatea raportoare - creditor sau în altă entitate raportoare;

2) stingerea datoriei expirate pe contractul de credit, dacă condițiile activității clientului și informația de care dispune entitatea raportoare nu permit identificarea sursei de finanțare a datoriei creditoare;

3) acordarea creditului sub gajarea pietrelor prețioase, importate pe teritoriul Republicii Moldova, inclusiv creditarea sub gajarea acestor lucruri de preț cu plasarea acestora în depozitul creditorului, cu excepția cazurilor de creditare întreprinderilor care efectuează prelucrarea pietrelor prețioase de producere străină;

4) acordarea creditului sub asigurarea în formă de garanții organizației de creditare - nerezidente în suma, care constituie un număr întreg (100 mii, 1 milion etc.), cu condiția lipsei unei legături evidente între locul activității clientului și contraagenților acestora și locul aflării garantului, îndeosebi dacă garanția se eliberează de către filiala entității raportoare - nerezidentă;

5) informația expusă în cererea clientului de acordarea creditului nu corespunde informației și documentelor primite în procesul efectuării tratativelor de la reprezentanții clientului;

6) pentru stingerea creditului clientului vin mijloacele bănești din sursele neindicate sau necunoscute;

7) acordarea sau primirea creditului (împrumutului) cu o rată, care esențial depășește rata medie pe credite pe piața internă / externă;

8) transferurile bănești regulate ale clientului, care în baza informației din cererea pentru transfer, reprezintă stingerea soldului prin trecerea în cont reciprocă, cu excepția cazurilor de participare a clientului în acordurile de clearing internaționale sau interguvernamentale sau în operațiunile trecerii în cont a pretențiilor reciproce între entitățile raportoare.

[Pct.7 modificat prin Ordinul CCCEC nr.114 din 22.08.2011, în vigoare 23.09.2011]

8. Criteriile tranzacțiilor suspecte la efectuarea decontărilor internaționale:

1) întoarcerea de către client - rezident a avansului achitat prealabil unui nerezident pe contractul de livrare a mărfii (efectuării lucrărilor, prestării serviciilor) în cazurile când operațiunea rezidentului cu nerezident poartă un caracter unic (nu se repetă în timp de șase luni) și (sau) nu este legată cu activitatea de bază a clientului (în baza datelor despre activitatea clientului de care dispune entitatea raportoare);

2) achitarea nerezidentului de către rezident a unei clauze penale (amendă) pentru neexecutarea contractului de livrare a mărfii (efectuării lucrărilor, acordării serviciilor) sau

pentru încălcarea condițiilor contractului, dacă mărimea clauzei penale depășește 10 la sută din suma mărfii care nu a fost livrată (lucrările neefectuate, serviciile neacordate);

3) utilizarea de către client a unor forme de decontare internațională, care nu corespund caracterului activității clientului (în baza datelor despre activitatea clientului de care dispune entitatea raportoare);

4) beneficiarul de mijloace bănești sau marfă (lucrări, servicii, produse ale activității intelectuale) este nerezident, care nu este parte pe contract, care prevede importul (exportul) de către rezident a mărfii (lucrări, servicii, produse ale activității intelectuale);

5) în contract sînt prevăzute exportul de către rezident ale mărfii (lucrărilor, serviciilor, produselor activității intelectuale) sau plățile de import ale mărfii (lucrări, servicii, produse ale activității intelectuale) în folosul nerezidenților, înregistrate în țările și/sau zonele off-shore;

6) întocmirea pe poziții comerciale a diferitelor denumiri în documentele primare de evidență, declarații vamale și contracte economice internaționale, în corespundere cu care în cadrul entității raportoare sînt întocmite declarații ale operațiunilor de export (import), spre exemplu, denumirea pozițiilor comerciale în corespundere cu Nomenclatorul mărfurilor, se divizează în documente primare de evidență și contracte economice internaționale;

7) documentele de evidență primară parvenite la entitatea raportoare, care răspunde de contractele economice internaționale, referitor la care au fost întocmite declarațiile operațiunilor de export (import), nu conțin o descriere exactă a mărfii, cu trimitere la Nomenclatorul mărfurilor, care constituie obiectul contractului economic internațional;

8) transferurile internaționale de mijloace bănești efectuate din diferite jurisdicții prin cel puțin 5 operațiuni către o persoană fizică autohtonă, care sînt ulterior ridicate în numerar

[Pct.8 completat prin Ordinul CCCEC nr.114 din 22.08.2011, în vigoare 23.09.2011]

9. Criteriile tranzacțiilor suspecte la efectuarea plăților prin carduri bancare:

1) transferul regulat de către client a mijloacelor bănești în sumă mai mare de 15 mii de lei unuia sau mai mulți contraagenți la procurarea (vînzarea) mărfurilor (lucrărilor, serviciilor) prin rețeaua Internet cu utilizarea cardurilor bancare cu acordarea dreptului de scădere a mijloacelor din contul clientului;

2) trecere în cont regulată de către client, care acordă servicii în sfera comerțului prin intermediul rețelei Internet a sumelor mai mari de 15 mii de lei, care parvin din conturile deținătorilor de carduri bancare care sînt clienți ai altor entități raportoare;

3) retragere regulată de către deținătorul cardului bancar a mijloacelor bănești în numerar la ghișeele entității raportoare sau prin bancomat în sumă mai mare de 15 mii de lei. Excepție constituie retragerea mijloacelor bănești, care au parvenit pe contul angajatului de la angajator și reprezintă achitarea de către angajator oricăror remunerări materiale.

10. Indicii care conduc la stabilirea caracterului suspect al tranzacțiilor sînt:

1) Comportamentul clientului:

a) un client care nu dorește să furnizeze informații despre activitățile anterioare, cînd deschide un cont sau cînd procură instrumente monetare peste o anumită valoare;

b) un potențial împrumutat refuză să specifice scopul împrumutului sau sursa returnării acestuia, sau furnizează un scop și/sau o sursă care nu corespunde realității;

c) schimbările de proprietar ale activității unui client sau activitățile noilor proprietari nu sînt conforme cu natura obiectului de activitate a clientului, sau noii proprietari sînt refractari în furnizarea informațiilor privind identitatea sau despre activitatea financiară din trecut;

d) un client care nu declară despre nici o înregistrare privind o angajare trecută sau prezentă, dar care realizează tranzacții frecvente cu sume mari;

e) un client insistent grăbește angajatul băncii să încheie o tranzacție rapid și nebirocratic, fără a se fi înțeles motivul unei astfel de precipitări (presat de timp);

f) un client anunță încasări de plăți, care ulterior nu sînt creditate în contul desemnat inițial;

g) un client evită contactul personal cu banca, comunicările avînd loc doar prin telefax sau telex, în unele cazuri clientul va numi terțe părți (administratori) ca persoane împuternicite să dispună de cont în vederea evitării contactului;

h) un client nu dorește să primească extrasele de cont și/sau le ridică de la poștă sau de la bancă doar o dată sau de două ori pe an, sau niciodată;

i) un client nu dorește să indice banca la care a fost client sau altă bancă (bănci), la care acesta deține alte conturi personale.

2) Evitarea cerințelor de raportare sau de păstrare a înregistrărilor:

a) un client care este refractar în a furniza informații necesare pentru un raport obligatoriu, refuză să completeze raportul sau să efectueze o tranzacție după ce a fost informat că raportul trebuie completat;

b) orice persoană sau grup care constrînge sau încearcă să constrîngă un angajat al băncii pentru a nu îndeosaria înregistrarea solicitată sau formularele de raportare.

3) Tranzacții în numerar:

a) schimbul de sume mari dintr-o monedă în alta, fără nici un scop economic evident, în special atunci cînd clientul face acest lucru în mod frecvent;

b) schimbul unor mari cantități de bancnote de valoare mică în bancnote de valoare mare;

c) creșterea substanțială de depuneri în numerar sau de tranzacții în valută străină ale unui client, fără motiv aparent, în special dacă asemenea sume sînt transferate ulterior, într-un interval scurt de timp, către o destinație care nu poate fi asociată în mod normal cu clientul;

d) depuneri și retrageri în numerar neobișnuit de mari;

e) o societate de vînzare cu amănuntul are cu totul diferite alte metode de depozitare a numerarului decît alte societăți din același domeniu într-o anumită zonă geografică;

f) un client anunță încasări de plăți, care ulterior nu sînt creditate în contul desemnat inițial;

g) un client nu dorește să primească extrasele de cont și/sau le ridică de la poștă sau de la bancă doar o dată sau de două ori pe an, sau niciodată;

h) un client nu dorește să indice banca la care a fost client sau altă bancă (bănci);

i) tranzacții efectuate în valută străină din afaceri din care în mod obișnuit nu se obține valută străină;

j) depuneri în numerar în mai multe conturi în așa fel încît fiecare sumă este mică (neglijabilă), dar totalul sumei este mare;

k) utilizarea unor instrumente monetare multiple în vederea plății unei singure organizații, în special, atunci cînd nici un scop de afaceri aparent ar necesita folosirea unor instrumente multiple;

l) clienți care deseori, împreună și simultan, folosesc ghișee diferite pentru a efectua tranzacții cu sume mari în numerar în lei sau în valută străină;

m) un client (de exemplu, un proprietar de magazin) care efectuează cîteva depuneri în aceeași zi la diferite case de casierie sau subdiviziuni bancare;

n) tranzacții în valută străină divizate sub o anumită limită (inclusiv într-o singură zi / mai multe zile) la aceeași bancă / diferite subdiviziuni, la diferite bănci (dacă acestea sînt cunoscute) sau depunerea / retragerea de valută străină din tranzacții efectuate înainte sau după termenul limită dat de o instituție financiară, astfel încît tranzacția combinată să fie considerată ca și cînd s-ar fi efectuat în două zile;

o) utilizarea unui volum imens de instrumente monetare de valoare mică în tranzacții comerciale obișnuite;

p) retrageri și depuneri în numerar a unor sume neobișnuit de mari din / în contul curent al unei persoane juridice, care nu utilizează în mod obișnuit metode de plată în numerar;

q) clienții care, în mod constant, realizează depuneri în numerar pentru acoperirea cambiilor, a transferurilor de bani sau a altor instrumente negociabile sau instrumente de plată ușor vînzabile;

r) transferuri mari de sume de bani în sau din străinătate cu instrucțiuni de plată în numerar;

- s) depuneri frecvente în numerar efectuate în contul unui client de către terțe părți fără legătură aparentă cu deținătorul contului;
  - ș) utilizarea căsuțelor de valori pe timp de noapte pentru depunerile unor sume mari în numerar;
  - t) depuneri de numerar ce conțin bancnote false sau instrumente contrafăcute.
- 4) Tranzacții prin conturi bancare:
- a) contul (conturile) unei companii în care depunerile sau retragerile sînt realizate, mai mult în numerar decît prin cecuri;
  - b) retrageri mari de numerar dintr-un cont, inactiv anterior sau dintr-un cont din care tocmai s-a transferat, în mod neașteptat, o sumă mare din străinătate;
  - c) folosirea unui cont al unei companii care indică o activitate redusă sau neregulată din punct de vedere periodic, contul pare a fi utilizat, în primul rînd, ca depozit temporar de fonduri care, ulterior, sînt transferate în străinătate;
  - d) efectuarea de transferuri frecvente și substanțiale de fonduri (sau de depuneri de alte instrumente financiare) care nu pot fi identificate clar ca avînd o justificare economică;
  - e) creșterea substanțială, fără un motiv aparent, a cifrei de afaceri a unui client reflectată de activitatea conturilor sale;
  - f) combinarea de transferuri de sume mari cu sume retrase în numerar în aceeași zi sau în ziua precedentă, atunci cînd situația clientului nu justifică o astfel de activitate;
  - g) utilizarea unui cont doar ca depozit temporar de fonduri, care, eventual, va fi transferat în alte conturi în străinătate;
  - h) deschiderea de către un client a unui număr mare de conturi la subdiviziunile aceleiași bănci sau la bănci diferite și transferuri repetate a unor sume mari de bani între aceste conturi;
  - i) existența mai multor conturi ale unui client la mai multe bănci din aceeași localitate, în special cînd se constată un proces de alimentare a acestor conturi cu sume mari de bani, anterior cererii de transfer progresiv al fondurilor;
  - j) depuneri mici în numerar în contul unui client urmate de transferul imediat într-un cont la o altă bancă;
  - k) deschiderea și închiderea repetată de conturi în numele aceluiași client sau al unui membru al familiei sale, fără un motiv plauzibil;
  - l) primirea frecventă de către un client a unor sume mari de bani din țările în care poate avea loc fabricarea ilegală a substanțelor narcotice;
  - m) concordanța dintre creditările și debitările unui cont în aceeași zi sau în zilele anterioare;
  - n) un client efectuează depuneri mari și frecvente în numerar și păstrează un sold mare, neutilizînd însă alte servicii, cum ar fi împrumuturi, scrisori de credit etc.;
  - o) alimentarea contului prin cecuri emise de terțe părți în sume mari semnate în favoarea clientului;
  - p) mișcări suspecte de fonduri de la o bancă spre o altă bancă și înapoi către prima bancă. De exemplu, următoarea schemă: 1) procurarea de cecuri de la o bancă, 2) deschiderea unui cont la o altă bancă, 3) depozitarea cecurilor în cel de-al doilea cont și apoi 4) transferul electronic al fondurilor din al doilea cont în contul primei bănci care a emis inițial cecurile;
  - q) transferuri periodice din contul personal către țări cu grad ridicat de risc;
  - r) depunerea de sume în mai multe conturi, de obicei de valori sub limita legală de rapoarte, urmată de mutarea acestora, ulterior, într-un singur cont și de transferul sumei, de obicei în străinătate;
  - s) plăți sau încasări fără vreo legătură aparentă cu vreun contract comercial legal;
  - ș) transferuri de fonduri de mare valoare în numele unui client fără vreo motivație anume sau fără o explicație plauzibilă;
  - t) transferuri de fonduri din țări cu grad ridicat de risc, unde clientul nu are aparent vreo activitate comercială ori unde aceasta nu este în concordanță cu activitatea comercială a clientului sau cu istoricul său;

t) transferul de sume identice de același ordonator, sume ce sînt retrase în aceeași zi în numerar;

u) transferuri de sume mari, sume retrase în aceeași zi sub formă de “restituire împrumut”;

v) transferuri repetate de fonduri (de obicei aceleași sume) între aceleași societăți.

5) Transferuri electronice bancare:

a) transferuri frecvente din contul unei persoane juridice în contul unei persoane fizice fără vreo referire referitor la natura transferurilor;

b) transferul neobișnuit de fonduri între conturi conexe sau conturi care implică același administrator sau administratori care au legătura între ei;

c) transmiterea sau primirea frecventă a unor volume mari de transferuri electronice către și dinspre companiile off-shore;

d) un client păstrează conturi multiple, transferă banii între aceste conturi și folosește un cont colector din care transferă fondurile electronic inițial primite. (Un client depozitează fonduri în câteva conturi, în mod obișnuit în sume sub o anumită limită, iar fondurile sînt apoi consolidate într-un cont colector și transferate electronic în străinătate);

e) ordin dat băncii să transfere fondurile în străinătate și să aștepte o încasare echivalentă a unui transfer electronic din alte surse;

f) depozitarea sau retragerea cu regularitate a unor sume mari prin transferuri electronice către/din sau prin intermediul țărilor în care poate avea loc fabricarea ilegală a substanțelor narcotice sau ale căror legi privind secretul bancar facilitează spălarea banilor;

g) primirea transferurilor electronice și cumpărarea imediată a instrumentelor monetare realizate pentru plata unei terțe părți;

h) un client transmite și primește transferuri electronice (către/din zonele off-shore), în special dacă nu există un motiv aparent de afaceri pentru astfel de transferuri sau acestea sînt contradictorii cu activitatea desfășurată de client sau cu trecutul acestuia;

i) într-o activitate a clientului se efectuează sau se evidențiază o creștere bruscă a transferurilor electronice internaționale sau interne, prin transmiterea sau primirea unor sume mari de bani, iar astfel de transferuri sînt contradictorii cu trecutul clientului;

j) un cont în care se primesc multe încasări cu valoare mică prin transfer electronic sau se realizează depozite folosind cecuri sau ordine de plată, și aproape imediat se transferă electronic aproape tot soldul în alt oraș sau altă țară, atunci cînd o astfel de activitate este contradictorie cu activitatea desfășurată de client sau cu trecutul acestuia;

k) un client plătește pentru transferuri electronice în/din străinătate a unor valori mari folosind multiple instrumente monetare puse la dispoziție de instituțiile financiare;

l) un client primește sau realizează transferuri electronice implicînd sume în valută străină situate imediat sub o anumită limită sau folosește numeroase cecuri bancare sau de călătorie;

m) un client primește transferuri electronice conform instrucțiunilor băncii de “a plăti numai după identificarea clientului” sau de a transforma fondurile în cecuri și a le transmite prin poștă, atunci cînd 1) o sumă este foarte mare, 2) o sumă este imediat sub o anumită limită, 3) fondurile provin dintr-o altă țară sau 4) astfel de tranzacții se realizează în mod repetat;

n) un client realizează transferuri electronice mari în afara țării, care sînt plătite prin multiple cecuri sau alte instrumente de plată (aflate posibil imediat sub o anumită limită);

o) un client desfășoară o activitate intensă în transferuri electronice, deși anterior acesta nu desfășura, în mod obișnuit, o astfel de activitate;

p) instrucțiuni de transferuri de fonduri în străinătate fără un motiv plauzibil de plată;

q) transferuri către anumite instituții de credit fără a se specifica destinatarul;

r) mesajele care nu conțin toate datele de identificare referitoare la clientul ordonator, de exemplu, “unul dintre clienții băncii”.

6) Operațiuni externe:

a) folosirea de linii de credit și alte metode de finanțare pentru efectuarea transferurilor externe cînd tranzacția nu justifică activitatea obișnuită a clientului;

- b) constituirea de solduri mari, nepotrivite cu rulajul cunoscut al afacerii clientului, urmată de transferuri ulterioare către conturile din străinătate;
- c) tranzacții care nu sînt justificate de activitatea clientului cu filialele instituțiilor financiare localizate în țările în care poate avea loc fabricarea ilegală a substanțelor narcotice sau în zone off-shore;
- d) tranzacții mari efectuate de clienți recomandați de o instituție financiară din țările în care poate avea loc fabricarea ilegală a substanțelor narcotice;
- e) efectuarea de transferuri externe din disponibilitățile valutare proprii de către rezidenți a căror activitate normală nu justifică natura declarată a operațiunii valutare;
- f) transferuri externe regulate și mari efectuate de persoane fizice;
- g) neîndeplinirea de către un client a obligației de transfer sau repatriere în valută străină și/sau moneda națională a tuturor sumelor obținute din operațiuni cu străinătatea;
- h) operațiuni valutare mari efectuate de clienți rezidenți (inexistența caracterului incidental);
- i) efectuarea de plăți externe în avans pentru importuri pentru care nu s-a livrat marfa, nu s-a executat operațiunea, nu s-a prestat serviciul în termenul contractual prevăzut, neurmăte de restituirea avansului plătit, repatrierea sumelor, respectiv justificarea plăților în avans;
- j) executarea unor ordine de introducere în numerar, plătite de diverse persoane, în locul executării acestora prin transferuri bancare;
- k) transferuri externe repetate cu recomandarea de a i se plăti beneficiarului în numerar;
- l) plăți externe efectuate către alți beneficiari decît cei menționați în declarațiile vamale de import și în facturile externe (plăți redirecționate);
- m) transferuri externe care sînt efectuate în mod repetat către terțe persoane, nu către partenerul extern al clientului;
- n) transferuri externe reprezentînd plata de import către alte firme sau persoane și nu către furnizorul mărfii;
- o) transferuri externe avînd ca justificare cumpărarea de acțiuni la firme înregistrate în zonele off-shore.
- p) în contractele de cesiune a creanței /preluare a datoriei nu sînt transparente tranzacțiile (creanțele /datoriile) conform cărora se preiau ori nu sînt prezentate contractele inițiale (creanțele /datoriile) conform cărora se cesionează /se preiau.

7) Operațiuni de credit:

- a) clienți care rambursează împrumuturile neașteptat de repede cu fonduri din surse necunoscute;
- b) scopul declarat de client pentru împrumut nu este justificat și propune o garanție în numerar sau o menționează în momentul precizării scopului împrumutului;
- c) clienți (persoane juridice) care solicită credite, deși din analiza documentelor economico-financiare nu rezultă necesitatea unui credit;
- d) utilizarea sumelor unui împrumut într-o manieră care este contradictorie cu scopul specificat la acordarea împrumutului;
- e) clienți care schimbă destinația împrumutului;
- f) sumele împrumutului sînt transferate sau transmise, în mod neașteptat, la o bancă dintr-o zonă off-shore sau unei terțe părți;
- g) cereri de împrumut însoțite de garanții de la terțe părți sau de la o bancă, dacă originea garanției nu este cunoscută sau dacă garanția nu este în conformitate cu statutul clientului;
- h) prezentarea de garanții de către terțe părți necunoscute băncii, care nu au o relație strînsă cu clienții și care nu au un motiv plauzibil pentru a prezenta o astfel de garanție;
- i) solicitarea de împrumut acompaniată de o garanție constînd într-un certificat de depozit emis de către o bancă străină sau de o societate de investiții;
- j) clientul cumpără certificate de depozit, pe care le plasează ca o garanție la împrumut;
- k) solicitări de acordare de împrumuturi companiilor off-shore sau de împrumuturi garantate de obligațiile băncilor off-shore;

l) tranzacții implicând o bancă fictivă dintr-o țară și / sau zonă off-shore al cărei nume poate fi similar cu cel al unei instituții legitime importante;

m) plăți efectuate cu cecuri emise de terțe părți sau cu cecuri care au multiple semnături;

n) cereri de împrumut făcute de noi clienți, prin intermediarii de profesie (avocați, consultanți financiari, companii de intermediere);

o) promisiunea unor depozite de sume mari de valută străină în numerar în vederea acordării unui tratament favorabil privind solicitările de împrumut;

p) trageri din linii de credit în valută străină utilizate prin conversii în lei (moldovenești), pentru plăți curente în lanț, de aceeași valoare către diverse societăți comerciale, ultima dintre acestea efectuând plăți externe în avans, prin conversie din lei (moldovenești) în valută străină;

q) rambursarea creditului acordat unei societăți de o altă societate (cu atât mai mult dacă este o societate off-shore).

8) Tranzacții legate de investiții:

a) achiziționarea de valori mobiliare care să fie păstrate în siguranță de către bănci, atunci când acest lucru nu este în concordanță cu activitatea clientului;

b) solicitări din partea clienților de a beneficia de administrarea investițiilor (fie în valută străină, fie în hîrtii de valoare) atunci când sursa fondurilor este neclară sau nu este în concordanță cu activitatea economică a clientului;

c) cumpărarea (tranzacționarea) sau vinderea de titluri de valoare pentru numerar sau în scopul procurării de alte titluri de valoare când tranzacția nu este efectuată prin intermediul contului curent al clientului;

d) vânzarea neobișnuită a unor titluri de valoare mare, care ulterior sînt retrase;

e) achiziționarea de valori mobiliare prin bancă, atunci când această achiziție nu este în conformitate cu activitatea obișnuită a clientului;

f) utilizarea numerarului pentru achiziționarea / vânzarea de valori mobiliare în locul decontărilor fără numerar (viramente), mai ales când se vehiculează sume mari;

g) solicitarea unui client pentru emiterea de către bancă a unui certificat de garanție pentru titluri a căror autenticitate nu poate fi verificată.

9) Documentația de credit și garanții:

a) solicitantul sau beneficiarul (trăgătorul) indicați sînt companii cu adrese necunoscute;

b) numele beneficiarului garanției nu este menționat;

c) scrisori de credit, documentație de credit sau garanții privind furnizarea de bunuri (în special, materii prime) către țări care în mod obișnuit nu au astfel de solicitări sau din țări care anterior nu au efectuat exporturi pentru astfel de produse;

d) indicația faptului că garanția este divizibilă, incluzînd adesea un addendum, transferabil și divizibil fără plata unui onorariu la transfer;

e) utilizarea termenului de “Prime Bank Guarantee” sau “PBG”;

f) clientul furnizează o documentație neobișnuită și incompletă sau folosește nume asemănătoare cu cele ale unor binecunoscute instituții legitime și /sau utilizează un limbaj ambiguu sau termeni pseudoexperti.

10) Țara de origine sau destinație a tranzacției:

a) țările în care poate avea loc fabricarea substanțelor narcotice (conform anexei nr.1);

b) țările care reprezintă un risc sporit datorită nivelului înalt de infraționalitate și de corupție (conform anexei nr.2);

c) țările și/sau zonele off-shore (conform anexei nr.3);

d) țările care nu dispun de norme contra spălării banilor și finanțării terorismului sau dispun de norme inadecvate în acest sens (conform anexei nr.4).

[Pct.10 modificat prin Ordinul CCCEC nr.114 din 22.08.2011, în vigoare 23.09.2011]

Capitolul III

INDICII TRANZACȚIILOR SUSPECTE ÎN DOMENIUL VALUTAR ȘI ÎN DOMENIUL NONBANCAR

[Titlul cap.III în redacția Ordinului CCCEC nr.114 din 22.08.2011, în vigoare 23.09.2011]

11. Indicii care conduc la stabilirea caracterului suspect al tranzacțiilor în domeniul schimbului valutar sînt:

1) solicitări repetate pentru schimbul valutar al sumelor situate aproape de pragul obligației de raportare, într-o perioadă de timp scurtă, de asemenea efectuarea schimbului la subdiviziuni diferite;

2) cumpărarea sau vînzarea unor cantități mari de valută străină contra monedei naționale sau altă valută străină;

3) schimbul unei cantități neobișnuit de mari de bancnote de valoare mică în bancnote de valoare mai mare.

[Pct.11 modificat prin Ordinul CCCEC nr.114 din 22.08.2011, în vigoare 23.09.2011]

12. Indicii care conduc la stabilirea caracterului suspect al tranzacțiilor în domeniul nonbancar sînt:

1) clienți care își achită împrumuturile în mod neașteptat, foarte repede, cu fonduri a căror sursă este necunoscută;

2) scopul împrumutului declarat de către client nu este justificat și clientul propune drept garanție o sumă în numerar a cărei origine nu este cunoscută și pe care o menționează atunci cînd se specifică scopul împrumutului;

3) clienți (persoane juridice) solicită împrumuturi, deși analizele economice și financiare privind statutul lor nu evidențiază necesitatea împrumutului;

4) tranzacții în care activele sînt retrase imediat după ce au fost depozitate, în afara cazului cînd activitatea economică a clientului furnizează un motiv plauzibil pentru retragerea imediată a acestora;

5) sumele împrumutului sînt transferate imediat sau expediate prin poștă către o bancă off-shore sau o terță parte;

6) tranzacții efectuate în contradicție cu activitățile obișnuite ale clientului (de exemplu, utilizarea de scrisori de credit/alte metode de finanțare a comerțului prin care se transferă fondurile între țări unde astfel de comerț nu este în conformitate cu activitățile economice obișnuite ale clientului);

7) utilizarea sumelor unui împrumut într-o manieră care este în contradicție cu scopul specificat la acordarea împrumutului;

8) clienți care schimbă destinația împrumutului;

9) furnizarea unei garanții personale sau indemnizații drept garanție pentru împrumuturi între terțe părți care nu sînt în conformitate cu condițiile de piață;

10) împrumuturi spate-în-spate fără nici un scop identificabil sau legal admisibil;

11) plata de cecuri la un număr mare de terțe părți, semnate în favoarea clientului;

12) cereri de împrumut însoțite de garanții emise de la terțe părți sau de o bancă, dacă originea acelei garanții este necunoscută sau dacă nu este în conformitate cu statutul clientului;

13) garanții depuse de terțe părți care nu sînt cunoscute de bancă și care nu au relații cu clientul, neexistînd un motiv plauzibil de a garanta un asemenea activ;

14) solicitări de împrumuturi de la companii off-shore sau împrumuturi asigurate prin obligațiile băncilor off-shore;

15) tranzacții implicînd o bancă off-shore al cărei nume poate fi asemănător cu cel al unei instituții legitime importante;

16) încasări de plăți sub denumirea “facilități de credit” sau “împrumut”, sau “avans”, în special, cînd plățile vin din afara țării, creditorul indicat fiind căsuța-poștală, o persoană sau o întreprindere care nu are nici o relație de afaceri cu clientul;

17) cereri de împrumut făcute de clienți noi, prin intermediul unor intermediari de profesie (avocați, consultanți financiari, companii de intermediere);

18) promisiunea unor depuneri de sume mari de valută străină în numerar în vederea acordării unui tratament favorabil privind solicitările de împrumut.

Capitolul IV
INDICII TRANZACȚIILOR SUSPECTE ÎN DOMENIUL
VALORILOR MOBILIARE

13. Indicii care conduc la stabilirea caracterului suspect al tranzacțiilor sînt:

- 1) comercializarea valorilor mobiliare cu transferul sumelor încasate către o instituție financiară, alta decît cea specificată în contract;
- 2) comercializarea valorilor mobiliare nedistribuite într-o gamă largă publicului care se repetă la intervale scurte de timp și/sau implică sume mari, în special dacă partenerii sînt situați în țările de risc ridicat;
- 3) transferuri de fonduri spre instituțiile financiar-bancare altele decît cele de unde au fost direcționate inițial fondurile (în special, dacă sînt localizate în diferite țări);
- 4) implicarea în achiziționarea și vînzarea de valori mobiliare de aceeași valoare (“spălare prin tranzacționare”) creînd iluzia unui comerț;
- 5) tranzacții implicînd jurisdicții străine:
  - a) un client prezentat de către subdiviziunea unei bănci străine sau un alt client atunci cînd și clientul, și cel care l-a prezentat sînt situați în țările în care poate avea loc fabricarea ilegală a substanțelor narcotice;
  - b) un număr mare de tranzacții cu valori mobiliare care traversează mai multe jurisdicții;
  - 6) tranzacții implicînd părți neidentificate:
    - a) un client (persoană fizică) care își dovedește identitatea cu dificultate și care este refractar în furnizarea detaliilor privind tranzacțiile pe care le efectuează;
    - b) un client (persoană juridică) la care există dificultăți și întîrzieri în obținerea documentelor privind identitatea societății, conturile bancare etc.;
    - c) încasări efectuate cu cecuri emise de terțe părți sau cu cecuri care au semnături multiple;
    - d) clientul este preocupat în mod neobișnuit față de modul de respectare a obligațiilor de raportare de către intermediarul financiar și față de politica de combatere a spălării banilor adoptată și structurează tranzacțiile pentru a se evita limita de raportare de 500 mii de lei;
    - e) clientul este interesat să plătească comisioane mai mari intermediarului financiar în schimbul păstrării ca secrete a unor informații;
    - f) în momentul în care clientul deschide un cont, el arată, în mod intenționat, o lipsă de interes față de riscurile angajate, comisioanele aplicate și alte costuri;
    - g) clientul deține conturi într-o țară identificată ca fiind necooperantă, conform listei emise de Grupul de Acțiune Financiară Internațională (FATF);
    - h) tranzacțiile între/cu companiile off-shore sau conturi ale unor persoane rezidente ale zonei off-shore;
    - i) clientul (sau o persoană asociată în mod public cu clientul) are un istoric îndoielnic sau este prezentat ca avînd legătură cu posibile încălcări ale prevederilor legii penale;
    - j) clientul pare să acționeze ca agent în numele unui ordonator a cărui identitate nu este cunoscută și declină sau este reticent, fără a avea motive întemeiate, să furnizeze informații sau este evaziv în ceea ce privește acea persoană sau entitate;
    - k) clientul cere ca tranzacția să fie procesată astfel încît să evite cerințele de documentare obișnuite.

Capitolul V
INDICII TRANZACȚIILOR SUSPECTE ÎN DOMENIUL ASIGURĂRILOR

14. Indicii care conduc la stabilirea caracterului suspect al tranzacțiilor sînt:

- 1) operațiunile efectuate în/din regiunea transnistreană;
- 2) oricare tranzacții în care beneficiarul plății/ clientului este înregistrat în unele din țările prevăzute în anexele nr.1-5 al prezentului Ordin;
- 3) oricare operațiune cu brokerii de asigurare/ reasigurare naționali al căror fondatori sînt în zonele off-shore;

- 4) asiguratul sau intermediarul este o instituție situată în zona off-shore;
- 5) încasarea primelor de asigurare/ achitarea despăgubirilor de asigurare de la/ către proprii angajați a companiei de asigurare, ori a brokerilor de asigurare;
- 6) încasarea primelor de asigurare/ achitarea despăgubirilor de asigurare ca urmare a încheierii contractelor de asigurare a riscurilor financiare unde valoarea creditelor și garanțiilor depășește 500 mii lei;
- 7) acordarea de împrumuturi și avansuri sub orice formă care depășește suma de 10 mii lei;
- 8) orice tranzacție ce implică cesiuni de creanțe sau preluarea datoriei;
- 9) la încheierea contractului de asigurare clientul acceptă condiții nefavorabile pentru sine;
- 10) suma de asigurare indicată în polița de asigurare cu o valoare care aparent este incompatibilă cu necesitățile de asigurare ale clientului;
- 11) orice tranzacție care implică o parte care nu poate fi identificată;
- 12) transferul despăgubirii către o parte terță aparent fără conexiuni cu deținătorul poliței;
- 13) schimbul beneficiarului anterior stabilit, inclusiv substituirea pe parcursul contractului de asigurare de viață a ultimului beneficiar cu o persoană aparent fără conexiuni cu deținătorul poliței;
- 14) orice contract de asigurare încheiat de către asigurător și asigurați care au o adresă juridică înafara jurisdicției organului de supraveghere național și care nu pot fi identificați la aceste adrese;
- 15) oricare solicitare din partea asiguratului de a returna prima de asigurare pînă la scadența contractului de asigurare;
- 16) tranzacțiile care implică operațiuni frecvente din/ spre alte țări care aparent nu au o justificare cu activitatea clientului;
- 17) prime de asigurare achitate care depășesc aparent posibilitățile financiare ale asiguratului;
- 18) clientul nu cunoaște ce exact dorește să asigure (este disponibil să asigure orice riscuri);
- 19) clientul încheie cîteva contracte puțin sub limita de 15 mii lei;
- 20) comportament anormal al clientului (stare nervoasă, îngrijorare etc.);
- 21) clientul este însoțit și îndrumat de o terță persoană necunoscută;
- 22) clientul, în cazul asigurării de viață, solicită o perioadă mai scurtă a contractului decît cea propusă de compania sau brokerul de asigurare;
- 23) clientul manifestă o atenție exagerată vis-a-vis de politica internă a companiei în domeniul prevenirii și combaterii spălării banilor și finanțării terorismului;
- 24) la etapa stabilirii relației de afaceri și/sau la etapa încheierii unui contract de asigurare cu persoanele juridice din lista restanțierilor la buget publicată pe pagina web: www.fisc.md;
- 25) tranzacțiile prin care o companie procură mai multe polițe de asigurare de viață decît numărul real de angajați existenți;
- 26) procurarea poliței de asigurare de viață pentru angajați al cărei beneficiar este angajatorul;
- 27) contractarea de către angajator a contractelor de asigurare de viață pentru angajați al căror beneficiari sînt terțe persoane;
- 28) asiguratorul devine beneficiar al poliței de asigurare de viață ca urmare a acordării împrumutului asiguratului;
- 29) procurarea poliței de asigurare de viață de către o companie (persoană juridică) pentru o persoană fizică care nu este angajat al acestei companii;
- 30) implicarea unuia sau mai multor intermediari necesari (fictivi, care nu prestează real careva servicii);
- 31) prima achitată de pe un cont bancar deschis într-o altă jurisdicție decît domiciliul asiguratului;
- 32) prima de asigurare este achitată de către o a treia parte neidentificată sau nu este cunoscută sursa sau originea mijloacelor bănești utilizate la achitare;

- 33) utilizarea mai multor surse de plată la achitarea primei de asigurare;
- 34) una sau mai multe supraplăți la plata primei de asigurare care se solicită de a fi transferate unor terțe plăți;
- 35) clientul se identifică ca o persoană autorizată ce reprezintă asiguratul (despăgubitul) și dorește, fără just temeii, reprezentarea intereselor acestuia;
- 36) solicitarea de a primi despăgubirea doar în numerar în sumă mai mare de 10 mii lei;
- 37) solicitarea de plată către persoane care sînt sau au fost subiecți ai investigațiilor sau urmării penale de către organele de drept;
- 38) rambursările în altă monedă decît cu cea care a fost achitată prima de asigurare;
- 39) tranzacții care sînt realizate prin furnizarea cu intenție a unor informații esențiale neadevărate sau inexacte;
- 40) solicitări pentru utilizarea polițelor de asigurare în vederea obținerii împrumuturilor sau garanțiilor.

[Cap.V în redacția Ordinului CCCEC nr.114 din 22.08.2011, în vigoare 23.09.2011]

Capitolul V¹

INDICII TRANZACȚIILOR SUSPECTE ÎN DOMENIUL ACTIVITĂȚII FONDURILOR NESTATALE DE PENSII

15¹. Indicii care conduc la stabilirea caracterului suspect al tranzacțiilor sînt:

- 1) sume ce depășesc 500 mii lei depozitate în diverse planuri propuse de fondurile nestatale de pensii, în particular urmate de extrageri substanțiale de fonduri;
- 2) transferul activelor în planul de capitalizare de la terță persoană necunoscută (neidentificată);
- 3) achitarea în numerar a contribuțiilor din partea unei terțe persoane necunoscute în numele membrului planului de pensie;
- 4) o persoană fără loc de muncă achită contribuția pentru un plan de pensie aferent persoanelor angajate;
- 5) fondurile sau alte active depuse în cadrul unui plan de pensie sînt incompatibile cu profilul membrului fondului;
- 6) mărirea contribuțiilor la un fond de pensii facultative cu sume ce echivalează sau depășesc 500 mii lei prin virament sau 100 mii lei în numerar.

[Cap.V¹ introdus prin Ordinul CCCEC nr.114 din 22.08.2011, în vigoare 23.09.2011]

Capitolul V²

INDICII TRANZACȚIILOR SUSPECTE ÎN DOMENIUL ACTIVITĂȚII DE LEASING

15². Indicii care conduc la stabilirea caracterului suspect al tranzacțiilor sînt:

- 1) bănuieli rezonabile privind veridicitatea documentelor prezentate referitor la starea financiară a locatarului;
- 2) acceptarea de către locatar a condițiilor contractuale care depășesc aparent posibilitățile financiare ale acestuia și capacitatea de a achita rata de leasing;
- 3) încasări frecvente care sînt transferate după o scurtă perioadă de timp, pe căi care nu au legătură cu activitatea curentă a clientului, în special dacă originea este în străinătate;
- 4) transferuri ordonate de client plătite lui însuși din diferite țări;
- 5) tranzacții semnificative care par a fi neobișnuite în comparație cu tranzacțiile anterioare ale clientului sau pentru care nu pare a exista un motiv plauzibil din punct de vedere economic sau financiar (de exemplu: tranzacții cu sume mari efectuate în numele companiei de către directori sau persoane aflate în legătură cu aceștia, care atrag resurse fără legătură cu activitatea companiei, în special dacă aceste tranzacții sînt efectuate în numerar);
- 6) tranzacții aranjate într-o manieră illogică, în special dacă sînt dezavantajoase pentru client din punct de vedere economic sau financiar;
- 7) tranzacții efectuate de către terțe părți în numele sau în favoarea clientului fără a avea un motiv plauzibil;

- 8) tranzacții efectuate cu detalii inexacte sau incomplete, care sugerează intenția de a ascunde informații referitor la părțile implicate în proces;
- 9) tranzacții care implică contrapartide situate în centre off-shore sau în țările în care poate avea loc fabricarea ilegală a substanțelor narcotice;
- 10) încheierea simultană a contractelor de leasing pentru același obiect cu mai multe societăți comerciale;
- 11) achiziționare de bunuri de valoare mare, vândute ulterior, după o perioadă scurtă de timp, chiar cu un preț mic.

[Cap.V² introdus prin Ordinul CCCEC nr.114 din 22.08.2011, în vigoare 23.09.2011]

Capitolul VI INDICII TRANZACȚIILOR SUSPECTE ÎN DOMENIUL CAZINOURILOR ȘI JOCURILOR DE NOROC

15. Indicii care conduc la stabilirea caracterului suspect al tranzacțiilor sînt:

- 1) clienți care efectuează tranzacții în valută străină la cazinou;
- 2) doi sau mai mulți clienți cumpără fișe (în sume care sînt puțin mai mici decît pragul impus de obligația de raportare), apoi se angajează în pariuri minime. Ulterior, ei își adună fișele la un loc, iar unul dintre ei se duce la casă și le schimbă contra unei sume care depășește pragul impus de obligația de raportare;
- 3) un client solicită unui angajat al cazinoului să-i monitorizeze pariurile și să-l atenționeze atunci cînd nivelul acestora se apropie de pragul impus de obligația de raportare. Odată înștiințat de acest lucru, clientul încheie jocurile în locul respectiv, se mută la o altă masă și desfășoară tranzacții în numerar suplimentare;
- 4) folosirea altor persoane pentru efectuarea tranzacțiilor în numerar la cazinouri;
- 5) un client care a cîștigat o sumă mare delegă un alt client să încaseze o parte din fișe pentru a evita să fie subiectul obligației de raportare;
- 6) un client (altul decît un “junkер operator” (tour operator) care e implicat în organizarea excursiilor pentru turnee de jocuri de noroc) este observat în mod direct că furnizează sume mari de valută străină unor persoane fizice, care apoi folosesc această valută pentru achiziționarea de fișe sau pentru schimbul valutar;
- 7) clienți care se angajează în pariuri minime, fără o explicație rezonabilă;
- 8) un client cumpără cu numerar un număr mare de fișe, se angajează în pariuri minime la o masă de joc, apoi merge la casă și schimbă fișele;
- 9) clienți sau “junkер operator” care furnizează informații/date de identificare false;
- 10) clienți necorespunzători care încearcă să mituiască, să influențeze sau să conspire cu un angajat al cazinoului în scopul de a evita obligațiile de raportare (de exemplu, prin solicitarea de a structura plățile recuperate sau prin înregistrarea tranzacțiilor în numerar pe numele altor persoane fizice);
- 11) activități anormale de jocuri de noroc, menite de a reduce la minimum riscul de joc;
- 12) o pereche de pariuri acoperă, în mod frecvent, ambele posibilități ale unui pariu cu variante alternative (de exemplu, pariază atît pe roșu, cît și pe negru sau atît pe par, cît și pe impar la ruletă sau pariază atît cu “banc”, cît și împotriva, la baccarat);
- 13) un client cumpără fișe cu numerar, pariază cu șanse minime de a pierde (de exemplu, pariază atît pe roșu, cît și pe negru la ruletă) și efectuează tranzacții similare, iar mai tîrziu se duce la casă și încasează fișele în bancnote de valori mari;
- 14) cumpărarea de fișe cu bancnote de valoare mică, angajarea de pariuri minimale sau nedeșfășurarea de activități de pariare, urmate de încasarea fișelor rămase în numerar, solicitînd bancnote de valoare mare.

[Pct.15 modificat prin Ordinul CCCEC nr.114 din 22.08.2011, în vigoare 23.09.2011]

Capitolul VII INDICII TRANZACȚIILOR SUSPECTE ÎN DOMENIUL DE ACTIVITATE A LIBERILOR PROFESIONIȘTI

16. Indicii care conduc la stabilirea caracterului suspect al tranzacțiilor sînt:

1) operațiuni frecvente de cumpărare și cesiune de firme, întreprinderi sau societăți, care nu sînt justificate prin natura activității desfășurate sau prin caracteristicile economice ale părților interesate;

2) cedarea de acțiuni sau plăți către firme, întreprinderi sau societăți s-a realizat prin metode sau prin intermediul unor entități, care par a nu coincide cu profilul economic al clientului sau cu obiectul de activitate declarat al firmelor, întreprinderilor sau societăților care au încasat plățile respective;

3) cedarea de acțiuni sau plăți către firme, întreprinderi sau societăți prin terțe părți care sînt în mod vădit străine de operațiunile efectuate;

4) crearea unor instrumente financiare bancare destinate corporațiilor sau stabilirea unor structuri legale complexe (de exemplu, holding-uri), a căror complexitate și articulație, privită prin prisma listei acționarilor și a reprezentanților din străinătate ale uneia sau mai multor societăți, par să aibă scopul sau intenția de eludare, ascundere sau creare de obstacole cu privire la identificarea provenienței fondurilor implicate și a persoanelor care le-au disponibilizat;

5) înființarea unor societăți de investiții în domeniul imobiliar necomerciale, utilizate pentru achiziționarea de bunuri imobiliare, și care au drept scop ascunderea originii fondurilor implicate în tranzacții;

6) acordarea de promovări sau avansări de poziții cu responsabilitate în firme, întreprinderi sau societăți unor persoane care, în mod vădit, nu au capacitățile necesare și prin care se intenționează, în mod clar, separarea puterii de decizie de persoanele care dețin oficial funcții de conducere în firma respectiva;

7) operațiuni contabile menite să tăinuiască sau să ascundă sursele veniturilor de natura sau proveniența acestora, de exemplu, prin metode de supraevaluare sau subevaluare a bunurilor;

8) solicitări de consultanță financiară și fiscală. Persoanele care doresc să investească sume mari de bani, se pot prezenta ele însele drept persoane fizice care doresc să-și reducă obligațiile fiscale sau care vor să plaseze bunurile deținute în așa fel încît să nu poată fi atinse, în scopul evitării unor obligații fiscale viitoare;

9) căutarea de fonduri sau finanțări pe bază de garanții, reprezentate de bunuri sau certificate, care atestă existența unor depozite în bănci din străinătate, în special dacă aceste depozite se află în bănci străine cu locație în țări necooperante, conform listei Grupului de Acțiune Financiară Internațională (FATF) sau țările și/sau zonele off-shore, fără a exista vreo justificare adecvată;

10) activitatea ce ține de consultanță și intermediere la transferul de mijloace și înstrăinare de active, ce trezesc suspiciune vis-a-vis de transparență, legalitate și oportunitate.

Capitolul VIII

INDICII TRANZACȚIILOR SUSPECTE ÎN DOMENIUL DE ACTIVITATE A ALTOR INSTITUȚII (OFICII POȘTALE, AGENȚII IMOBILIARE ETC.)

17. Indicii care conduc la stabilirea caracterului suspect al tranzacțiilor sînt:

1) transferuri ordonate de client plătibile lui însuși sau aceleași persoane fizice în țări diferite, într-o perioadă de timp scurtă;

2) tranzacții de același tip repetate, nejustificate de activitatea clientului și care par a fi efectuate în scopuri de disimulare:

a) încasări frecvente de fonduri care sînt transferate, după o scurtă perioadă de timp, pe căi sau spre destinații care nu au legătură cu activitatea curentă a clientului, în special dacă originea sau destinația sînt în străinătate;

b) încasări sub formă de instrumente de plată (numerar, instrumente de credit, transferuri de credite) care nu sînt în concordanță cu activitatea obișnuită a clientului;

3) recurgerea la tranzacții repetate cu sume mici de bani, care par a servi la evitarea obligațiilor de identificare și de raportare (de exemplu: tranzacții frecvente cu sume situate

imediat sub pragul obligației de raportare, în special în numerar sau efectuate prin subunități diferite ale aceleiași organizații raportoare, acolo unde acestea nu sînt justificate de activitatea clientului);

4) tranzacții semnificative care par a fi neobișnuite în comparație cu tranzacții anterioare ale clientului sau pentru care nu pare a exista un motiv plauzibil din punct de vedere economic sau financiar (de exemplu: tranzacții cu sume mari efectuate în numele companiei de către directori sau persoane aflate în legătură cu aceștia, care atrag resurse fără legătură cu activitatea companiei, în special dacă aceste tranzacții sînt efectuate în numerar);

5) tranzacții aranjate într-o manieră illogică, în special dacă sînt dezavantajoase pentru client din punct de vedere economic sau financiar;

6) tranzacții efectuate în mod frecvent de către un client în numele sau în favoarea unei terțe părți, atunci cînd astfel de relații de afaceri nu par a fi justificate;

7) tranzacții efectuate de către terțe părți în numele sau în favoarea clientului fără a avea un motiv plauzibil;

8) tranzacții solicitate intenționat cu detalii inexacte sau incomplete, care sugerează intenția de a ascunde informații esențiale, în special referitoare la părțile implicate în tranzacție;

9) tranzacții care implică contrapartide situate în centre off-shore sau în țările în care poate avea loc fabricarea ilegală a substanțelor narcotice, tranzacții care nu sînt justificate de activitatea economică a clientului sau de alte circumstanțe;

10) tranzacții cu sume mari de bani, care nu sînt în concordanță cu profilul economic al clientului;

11) solicitări ale clienților sau reprezentanților acestora de a efectua tranzacții cu sume mari de bani prin folosirea nejustificată a numerarului sau a unor instrumente de plată incompatibile cu practica uzuală și cu natura operațiunii;

12) reprezentanți ce se opun în a dezvălui numele persoanelor în numele cărora acționează, care renunță să finalizeze efectuarea tranzacției în momentul cînd li se cere prezentarea unor documente informative cu privire la clienții lor sau care indică drept cumpărător final un subiect diferit de cel indicat anterior;

13) achiziționarea de bunuri de valoare mare, vîndute ulterior, după o perioadă scurtă de timp, chiar cu un preț mai mic;

14) tranzacții cu sume mari de bani realizate de către (sau în interesul) persoanelor fizice sau juridice avînd domiciliu în țări cunoscute ca desfășurînd activități ilegale sau off-shore.

Anexa nr. 1
la Ghidul activităților
sau tranzacțiilor suspecte

ȚĂRILE
în care poate avea loc fabricarea ilegală a substanțelor narcotice

Țara	Cod ISO	Codul țării conform clasificatorului BNM
1. Afganistan	AF	004
2. Argentina	AR	032
3. Bolivia	BO	068
4. Brazilia	BR	076
5. Camerun	CM	120
6. Columbia	CO	170
7. Comore	KM	174
8. Ecuador	EC	218
9. Egipt	EG	818
10. Etiopia	ET	231
11. Fiji	FJ	242
12. Filipine	PH	608

13. Ghana	GH	288
14. Guineea	GN	324
15. Jamaica	JM	388
16. Kenia	KE	404
17. Laos	LA	418
18. Lesotho	LS	426
19. Madagascar	MG	450
20. Malawi	MW	454
21. Maroc	MA	504
22. Micronesia	FM	583
23. Nepal	NP	524
24. Nigeria	NG	566
25. Pakistan	PK	586
26. Papua Noua Guinee	PG	598
27. Paraguay	PY	600
28. Peru	PE	604
29. Samoa	WS	882
30. Senegal	SN	686
31. Sri Lanka	LK	144
32. Swaziland	SZ	748
33. Tanzania	TZ	834
34. Togo	TG	768
35. Uganda	UG	800
36. Uruguay	UY	858
37. Venezuela	VE	862

[Anexa nr.1 în redacția Ordinului CCCEC nr.114 din 22.08.2011, în vigoare 23.09.2011]

Anexa nr.2
la Ghidul activităților
sau tranzacțiilor suspecte

ȚĂRILE
care reprezintă un risc sporit datorită nivelului înalt
de infraționalitate și de corupție

Țara	Cod ISO	Codul țării conform clasificatorului BNM
1. Afganistan	AF	004
2. Bangladesh	BD	050
3. Ciad	TD	148
4. Guineea	GN	324
5. Guineea Ecuatorială	GQ	226
6. Haiti	HT	332
7. Irak	IQ	368
8. Laos	LA	418
9. Myanmar	MM	104
10. Nigeria	NG	566
11. Papua Noua Guinee	PG	598
12. Republica Centrafricană	CF	140
13. Republica Democrată Congo	CG	178
14. Sudan	SD	736
15. Somalia	SO	706
16. Tonga	TO	776

17. Turkmenistan	TM	795
18. Uzbekistan	UZ	860
19. Venezuela	VE	862
20. Zimbabwe	ZW	716

[Anexa nr.2 în redacția Ordinului CCCEC nr.114 din 22.08.2011, în vigoare 23.09.2011]

Anexa nr.3
la Ghidul activităților
sau tranzacțiilor suspecte

**ȚĂRILE
și/sau zonele off-shore**

Țara	Cod ISO	Codul țării conform clasificatorului BNM
1. Anguilla	AI	660
2. Antigua și Barbuda	AG	028
3. Andorra	AD	020
4. Aruba	AW	533
5. Bahamas	BS	044
6. Bahrein	BH	048
7. Barbados	BB	052
8. Belize	BZ	084
9. Bermuda-Darussalam	BN	096
10. Cipru, partea de nord	CY	196
11. Costa Rica	CR	188
12. Djibouti	DJ	262
13. Dominica	DM	212
14. Emiratele Arabe Unite	AE	784
15. Filipine	PH	608
16. Gibraltar	GI	292
17. Grenada	GD	308
18. Guam	GU	316
19. Guernsey	GG	898
20. Hong Kong	HK	344
21. Insulele Antile Olandeze	AN	530
22. Insulele Bermude	BM	060
23. Insulele Cayman	KY	136
24. Insulele Cook	CK	184
25. Insulele Man	IM	833
26. Insulele Mariane	MP	581
27. Insulele Marshall	MH	584
28. Insulele Seychelles	SC	690
29. Insulele Turks și Caicos	TC	796
30. Insulele Virgine	VG	092
31. Insulele Jersey	JE	832
32. Liberia	LR	430
33. Macao	MO	446
34. Malayezia	MY	458
35. Malta	MT	470
36. Mauritius	MU	480
37. Micronesia	FM	583
38. Montserrat	MS	500

39. Nauru	NR	520
40. Niue	NU	570
41. Panama	PA	591
42. Porto Rico	PR	630
43. Samoa	WS	882
44. Sf. Kitts și Nevis	KN	659
45. Sf. Lucia	LC	662
46. Sf. Vicentiu	VC	670
47. Haiti	HT	332
48. Uruguay	UY	858
49. Singapore	SG	702
50. Sri Lanka	LK	144
51. Vanuatu	VU	548

Regiuni		Codul țării conform clasificatorului BNM
52. Campione	Oraș în Italia	898
53. Insulele Madeira	Insule ale Portugaliei	898
54. Tangier	Regiune în Morocco	898

[Anexa nr.3 în redacția Ordinului CCCEC nr.114 din 22.08.2011, în vigoare 23.09.2011]

Anexa nr.4
la Ghidul activităților
sau tranzacțiilor suspecte

ȚĂRILE
necooperante și cu risc sporit în spălarea banilor și finanțarea terorismului

Țara	Cod ISO	Codul țării conform clasificatorului BNM
1. Coreea, Republica Populară Democrată	KP	408
2. Etiopia	ET	231
3. Iran	IR	364
4. Bolivia	BO	068
5. Cuba	CU	192
6. Kenya	KE	404
7. Myanmar	MM	104
8. Sri Lanka	LK	144
9. Araba Siria	SY	760
10. Turcia	TR	792

[Anexa nr.4 în redacția Ordinului CCCEC nr.114 din 22.08.2011, în vigoare 23.09.2011]

Anexa nr.5
la Ghidul activităților
sau tranzacțiilor suspecte

ȚĂRILE
**care nu dispun de norme suficiente în spălarea banilor
și finanțarea terorismului (proces continuu)**

Țara	Cod ISO	Codul țării conform clasificatorului BNM
1. Angola	AO	024
2. Antigua și Barbados	AG	028

3. Argentina	AR	032
4. Bangladesh	BD	050
5. Brunei Darussalam	BN	096
6. Cambodjia	KH	898
7. Ecuador	EC	218
8. Ghana	GH	288
9. Honduras	HN	340
10. Indonezia	ID	360
11. Mongolia	MN	496
12. Maroc	MA	504
13. Namibia	NA	516
14. Nepal	NP	524
15. Nicaragua	NI	558
16. Nigeria	NG	566
17. Pakistan	PK	586
18. Paraguay	PY	600
55. Filipine	PH	608
19. Sudan	SD	736
20. Tadjikistan	TJ	762
21. Tanzania	TZ	834
22. Thailanda	TH	764
23. Principatul Sao Tome	ST	678

[Anexa nr.5 introdusă prin Ordinul CCCEC nr.114 din 22.08.2011, în vigoare 23.09.2011]

Alte acte

Centrul pentru Combaterea Crimelor Economice și Corupției - Ordin nr.118 din 20.11.2007 privind aprobarea Ghidului activităților sau tranzacțiilor suspecte, care cad sub incidența Legii cu privire la prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului //Monitorul Oficial 203-206/741, 28.12.2007